

**Ne félj, mások is
így csinálják**

DIÁKMELLÉKLET

34/1

A KORRUPCIÓN FOGALMA

Latinul a corrumpo jelentése: (1) megsért, elront, megsemmisít, tönkretesz, tönkre juttat; (2) megront, elferdít, elcsúfít, hamisít; (3) megveszteget, elcsábít, rossz útra térít. Ennek megfelelően a corruptio: (1) megromlás, romlottság; (2) fonákság; (3) megvesztegetés. A korrupció főnévvel, illetve annak igei formájával megjelölt jelenséggel kapcsolatban hasonló értékítéleteket tükröznek az európai nyelvek is.

Az Idegen szavak és kifejezések szótára szerint a korrumpál szó jelentése: (1) valakit megvásárol, megveszteget, (2) megront, elzülleszt; a korrupció pedig (1) megvesztegetés, megvesztegethetőség, (2) általános romlottság, züllött állapotok a közéletben. Ezek a meghatározások magukban is jelzik, hogy a korrupció aligha tekinthető erényes jelenségnek, s ha valakinek még mindig kétségei volnának, annak a Magyar szókincstár felütését javasoljuk, amelyben az ellentétes jelentésű szavak felsorolása tovább segíti az erkölcsi tájékozódást. A gyűjtemény szerint a korrump melléknév ellentétes értelmű párjai a következők: becsületes, tisztességes, korrekt.

(www.kovasz.uni-corvinus.hu)

34/2a
TÖRTÉNETEK**A**

Péter és Andi megint vitatkoztak egymással. Ha együtt utaztak, és Péter vezette a kocsit, rendszeresen kitört köztük a vihar. Péter utálta a biztonsági övet, a sebességkorlátozó táblákat sem tisztelte túlságosan. „Ha megállít a ‚Yard‘, majd elhumorizálok vele egy kicsit” – szokta mondani. Meg különben is, egy kis lóvéval mindent el lehet intézni.

Andi más természetű volt. Zárkózottabb, merevebb volt az ilyesmikkel kapcsolatban, pedig fiatal volt, és nagyon csinos. Eddigi autós életében háromszor állította meg a rendőr, mindegyik alkalommal tényleg vétkes volt valamiben, mégis egy szó nélkül elengedte őt mindhárom rendőr, akik csak mosolyogtak rá, mint a vadalmára.

Péter előtt feltűnt egy teherautó, valamint az út mellett egy vézna kis oszlopon egy előzni tilos tábla. Amíg nem fekszik keresztbe az úton, Pétert nem zavarja túlságosan. Gyorsított, majd kielőzött. Éppen, hogy visszatért a saját sávjába, Andi vészjóslóan megszólalt: rendőrök a leállósávban. Két másodperc múlva hozzátette: neked intgetnek.

És akkor Péter...

B

Az egyik nagy márkaszerviz várójában ücsörgök, és egyre ingerültebbnek érzem magam. Nem elég, hogy egy idióta miatt összetört a kocsim hátsó lámpája és a sárhányó, még az egész délelőttöt is itt tölthetem a szervizben. Fél órája lézengek itt, már minden újságomat kiolvastam, és még sehol semmi haladás. Felállok, hogy egy kicsit megmozgassam a tagjaimat. Ahogy sétálgatok, elég furcsa dolgon akad meg a szemem. Az előtttem sorban álló ürgének most vizsgálgatják a kocsiját. A kárfelmérő egy magas, őszes hajú, bajuszos ember, hol előre sétál a kocsi elé, hol meg hátra. A napnál világosabb, hogy az illetőnek a kocsija eleje sérült, innen is jól látszik, ahol én állok, pedig nem is vagyok túl közel. Azután egyszer csak beülnek a hátsó ülésre. Ennek a fele sem tréfa, gondolom magamban és gyorsan közelebb settenkedek. Pont az történik, amit feltételeztem. A tulaj egy borítékot vesz elő, amit a magas bajuszos gyakorlott mozdulattal a zsebébe süllyeszt. Na, ez sem a családi fotókat hozta el megmutatni – gondolom magamban. Lépek egyet hátrafelé, nehogy észrevegyenek. Már azt hittem, ennél érdekesebb nem történhet, amikor a váró szemben lévő oldalán két férfit veszek észre. Meredten bámulják ezt a bizonyos autót és csak a szemükkel jeleznek egymásnak, mintha mondjuk nyomozók volnának. Csak képzelődöm – gondolom magamban. Vagy mégsem? És akkor...

34/2b

TÖRTÉNETEK

C

Lilla felegyenesedett. Órák óta görnyedt az íróasztala mellett, szorította a határidő. Előtte az asztalon egy hatalmas, lepedő méretű táblázat hevert, színes oszlopokkal, sűrűn teleírva. A vállalat nagy projektre készült, ami teljes számítógépcserével kezdődött. Valamivel több mint 100 gépet kellett beszerezni. A menedzsmen – nem először – tőle kérte az ajánlatok összehasonlítását. A döntés már nem egyedül az ő kezében volt, de tudta, hogy szinte bármit el tud érni, amit akar.

Este 7 óra volt. Lilla még egyáltalán nem akart hazamenni. Gyakran maradt este 9-ig, majd egy gyorsétteremben bekapott valamit, s csak utána vette hazafelé az irányt.

Az asztalon megcsörrent a telefon. Szinte minden nap ilyenkor szokta hívni az anyja, hogy rábeszélje valami normálisabb életritmusra vagy elhívja haza vacsorázni.

– Szia mama, nem nagyon érek ma rá! – hadarta Lilla, ahogy felvette a kagylót.

A telefonban először néma csend hallatszott, majd egy férfi köszörülte meg a torkát. – Elnézését kérem, Bogdánfy Lillához van szerencsém? Ha jól tudom, nem hiszem, hogy a mamája volnék – mondta a férfi vidáman.

– Bocsánat, csak anyukám szokott ebben az időben hívni. Ki maga? – kérdezte Lilla nem túl udvariasan.

– Telki Vilmos vagyok, ha emlékszik rám. Az Ex-Rate holland cég képviselője, és a múlt héten adtam ajánlatot Önnek több mint 100 számítógépre.

Lilla jól emlékezett a pasasra. Jóképű férfi volt, enyhe akcentussal beszélt magyarul. Az előző héten tárgyaltak személyesen. Kiderült, hogy Hollandiában élt sokáig, csak nemrég óta van Magyarországon egy számítástechnikai cég képviselőjeként.

Miben lehetek a segítségére? – kérdezte Lilla sokkal barátságosabban, mint néhány másodperccel ezelőtt.

– Igen, ez a jó kifejezés! Legyen a segítségemre! Muszáj most azonnal eljönnie velem egy étterembe vacsorázni – válaszolta jókedvűen a holland magyar.

Lilla tudta, hogy ez szigorúan tilos lenne a munka szempontjából. Viszont a pasas jól nézett ki, kellően gazdag lehetett és ambiciózus. És akkor Lilla...

34/2c

TÖRTÉNETEK

D

A szakmában mindenki tudta, hogy luxusszálloda épül Budapesten. Még egy kapavágás sem történt, a terveken is alig száradt meg a tinta, amikor már halálos, vérre menő versenyfutás indult el az alvállalkozók között a részvételért. A mi cégünk uszodákkal, medencékkel, szaunákkal foglalkozik. Az anyacégünk Olaszország egyik vezető uszodatechnikai vállalata.

A tervek szerint ebben a szállodában a legfelső emeleten lesz egy uszoda, a ma létező legmodernebb berendezésekkel, valamint a földszint alatt egy wellness központ, több kisebb medencével. A ránk vonatkozó projekt összértéke meghaladta a 4 millió eurót. Az olaszok persze állandóan engem kérdezgettek, hogyan lehetne ezt a munkát megnyerni.

Elkezdődtek a tárgyalások. A szálloda tulajdonosai amerikai befektetők, a menedzsment viszont magyar szakemberekből állt. Már több tárgyalási fordulón voltam túl, mikor az olaszok újra felhívtak:

– Hello Giovanni! Mi újság? Hogy áll a projekt? – kérdezgettek. Lehet már tudni, hogy kin múlik a döntés?

– Igen lehet – mondtam. – A menedzsmentből ketten foglalkoznak a vizes dolgokkal és a gépészettel.

– Akkor sínen vagyunk! – mondta az olasz főnök a telefon túlsó végén.

– Hívd meg őket a nevemben Olaszországba. Firenzében a legelőkelőbb szállodában foglalok nekik helyet. Küldöm a repülőjegyeket, és óvatosan említsd meg nekik, hogy ha jól mennek a dolgok, saját új kocsikkal jöhetnek haza.

– Hallgattam. Hirtelen nem tudtam mit válaszoljak

– Te sem jársz rosszul, Giovanni! – biztatott az olasz. Na, egy szót sem szólsz? Áll az üzlet? – kérdezte.

És akkor én...

E

– Mondd meg, mennyit kérsz – suttogta Attila erőszakosan. – Vagy tudod mit? Legyen kétszáz ezer – mondta.

Nem tudtam mit tegyek. Soha ennyi pénz nem volt még a kezemben.

– Mi van, ha mégis látták az arcodat? – kérdeztem.

– Nem látták. A nő csak azt mondogatta, hogy sötétzöld anorákos fiú, hosszú sárga sállal a nyakában.

Nem válaszoltam. Gondolataim szélesebben száguldoztak. Attila nem először csinált hülyeséget. Már a tavalyi osztálykiránduláson is részeg volt, az osztályfőnök behívatta az apját. Most pedig ez a balhé. Hárman az osztályból kiszöktek a kempingből és átmentek a kocsmába. Attila sem bírta az italt, meg a többiek sem. Először csak kóvályogtak, kiabáltak, lökdösték egymást. Ketten visszajöttek a kempingbe, de Attila persze nem, neki ki kellett mennie a parkolóba, és bicskával össze kellett karcolnia vagy négy autót. Amilyen részeg volt, még azt sem vette észre, hogy az egyik autó nem volt gazdátlan, s a párocska hívta a rendőrséget. Attila elszaladt ugyan, de másnap reggel az osztályfőnököt megkeresték a rendőrök, s megkérték, hogy a személyleírás szerinti tanulóval menjen be délelőtt a rendőrségre felvenni a jegyzőkönyvet. Persze Attilának most eszébe jutottam. Az ígérte, hogy megfizetné, ha „helyettesíteném” a balhéban. Ők eléggé gazdagok, Attilának menő vállalkozó az apja, az anyja is jól keres. Biztosan hegyekben áll náluk a pénz.

– Ha kifizettetik velem az autók csináltatását, már el is úszott a lé! – mondtam.

– Ne okoskodj, azt én külön lerendezem. Ez a kétszáz lepedő csak a tiéd a beugrá sodért. – válaszolta.

Döntenem kellett...

